

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“ СЕЛО ГАБАРЕВО, ОБЩИНА ПАВЕЛ БАНЯ

Заповед № 223 /05.09.2023 Г.

Утвърждавам:
Весела Укалска
Директор на ОУ „Никола Й. Вапцаров“
с. Габарево

УЧИЛИЩЕН ЕТИЧЕН КОДЕКС

ПРИЕТ С РЕШЕНИЕ НА ПС С ПРОТОКОЛ №12 /01.09.2024 Г.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в ОУ „Никола Й. Вапцаров“, с. Габарево, регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните задължения и при конфликт на интереси, установява норми на поведение.

Цели на училищния етичен кодекс:

- Да представи основните принципи и ценности, които служителите в училището трябва да познават и прилагат в практиката си.
- Да утвърди волята на училищната образователна общност за морални и етични взаимоотношения.
- Да насочи поведението и подпомогне служителят в училището в решаването на етични дилеми в своята практика.
- Да очертаят моралните отговорности на служителите в училището към учениците, към семейството, към колегите си и към останалите училищни служители, към обществото.

Раздел I (ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ)

Раздел II (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО)

Раздел III (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО)

Раздел IV (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ)

Раздел V (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО)

Раздел VI (ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ)

Раздел VII (КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ)

Раздел VIII (УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА)

Раздел IX (УЧИЛИЩНИ ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ)

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I (ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ)

- Служителите в ОУ „Никола Й. Вапцаров“ – с. Габарево изпълняват своите функции като се ръководят от основните ценности и принципи:
- Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
- Чл. 2. Семейството с най-естествената среда за развитието на детето.
- Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

- Чл. 4. На всяко дете е гарантирало правото на:
 - - свобода на изразяване на мнение;
 - - свобода на мисълта, съвестта и религия;
 - - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.
- Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
- Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
- Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
- Чл. 8. Всяко дете има право във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите му.
- Чл. 9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
- Чл. 10. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.
- Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО)

- Чл. 12. Педагогическата практика се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- Чл. 13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.
- Чл. 14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.
- Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- Чл. 17. Да се работи в най-добрия интерес на детето.
- Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
- Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.
- Чл. 21. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.
- Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и да се проследяват дали са предприети необходимите мерки.
- Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
- Чл. 24. Когато станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО)

- Чл. 25. Подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
- Чл. 26. Зачитане достойнството на всяко семейство както и неговите култура, обичаи, език и убеждения.

- Чл. 27. Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.
- Чл. 28. Информирание семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.
- Чл. 29. Зачитане правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето му.
- Чл. 30. Информирание родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и даване на възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не се позволява и да не се участва в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на дете
- Чл. 31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.
- Чл. 32. Да се осигури конфиденциалност на информация и да се зачита правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.
- Чл. 33. Ангажираме по разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
- Чл. 34. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да се помогне на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно да се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV (МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ)

- Чл. 35. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.
- Чл. 36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.
- Чл. 37. Работа за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията и/или училището, и проявява на нетърпимост към подобни.

Раздел V (МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО)

- Чл. 38. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Да не се предлагат услуги, за които не се притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.
- Чл. 39. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.
- Чл. 40. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.
- Чл. 41. Да се оказва съдействие за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.
- Чл. 42. Да се работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.
- Чл. 43. Да се работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI. (ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ – ОБЩИНА, РУО и МОН)

- Чл.44.(1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.
(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.
(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII (ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ)

- Чл. 45. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функцията му, или да бъдат възнаграждение за това.
- Чл. 46. Служителят трябва да ползва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и да информира своевременно УР при загуба или повреда.
- Чл. 47. В изпълнение на заеманата длъжност служителят се стреми максимално ефективно, компетентно и икономично да разходва средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени.
- Чл. 48. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна.
- Чл. 49. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го прави.
- Чл. 50. Бившият служител трябва да се въздържа от коментари или действия, които биха причинили вреда или загуба на доверие в образователната система, към училището или към когото и да е от служителите в системата.

Раздел VIII (КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ)

- Чл. 51.(1) Конфликтът на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решение или изпълнение на служебното задължение.
(2) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.
(3) Служителят не може да използва служебното си положение за лично или семейно облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.
(4) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При възникването на такъв конфликт той е длъжен да уведоми веднага ръководителя си.
(5) Служителят не трябва да допуска възможност друг колега да го постави в реален или предположаем конфликт на интереси.

Раздел IX (УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА)

- Чл.52(1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ОУ „Никола Й. Вапцаров” – с. Габарево се създава Училищна комисия по етика.

- (2) Комисията се състои от 3 члена.
- (3) Комисията по етика се назначава със заповед на директора, за срок от една година.
- (4) Състава на комисията може да се променя при конкретен случай, ако са налице следните обстоятелства:

- конфликт на интереси;
- отсъствие на член от комисията.

- Чл. 53. Комисията по етика:
 - (1) Разработва Правилник за дейността си, който се утвърждава на ПС.
 - (2) Правилникът на дейността на комисията задължително урежда:
 - Реда за събиране на информация и (или) приемане на жалби.
 - Сроковете за разглеждане и отговор на жалбите
 - Реда за налагане на санкции на виновно проявените лица.
 - Регламентира работното време за своята дейност.

Раздел IX (УЧИЛИЩНИ ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ)

- Чл. 54. Всеки заинтересован член на училищния персонал, ученик или родител може да внесе жалба в Комисията по етика.
- Чл. 55.(1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и представя мотивирано предложение за налагане на санкции или административни мерки до директора най-късно в двумесечен срок от постъпването им.
 - (2) Непроизнасянето в срок се счита за отказ от налагане на санкция.
- Чл. 56. Комисията по етика е задължена веднъж годишно да отчете своята дейност пред ПС на ОУ „Никола Й. Вапцаров”.
- Чл. 57. Персоналът на училището (учители, специалисти, обслужващ персонал) се задължават:
 - Да уважават уникалността на всяко дете.
 - Да работят в интерес на детето.
 - В работата си с децата да не допускат използването на физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на децата.
 - Да уважават и подкрепят семействата при отглеждането и възпитанието на децата.
 - Да уважават колегите си и да ги подкрепят и насърчават в изпълнение на етичните правила (кодекс).
 - Да поддържат висок стандарт на професионално поведение и постоянно обогатяват професионалните си умения.
 - Да демонстрират външен вид и поведение, които да се отразяват положително върху имиджа на ОУ „Никола Й. Вапцаров”.
 - Да служат като застъпници на детето и семейството пред общността и обществото.
 - Да спазват етичните правила, залегнати в този кодекс.
- Чл.58. Отказът или незачитането на училищния Етичен кодекс е основание за освобождаване от заеманата длъжност.

Заклучителни разпоредби:

- § 1. Правилата на поведение, съдържащи се в този кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите в училище.
- § 2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.
- § 3. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на развитие и обогатяване.
- § 4. Настоящият етичен кодекс влиза в сила от деня на утвърждаването му със заповед на директора на ОУ „Никола Й. Вапцаров”, с. Габарево

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА
ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под "нарушения на Етичния кодекс" по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:
 - неспазване на действащото законодателство;
 - неспазване на вътрешноучилищните документи;
 - действия и /или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
 - грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
 - прояви на накърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение допуснати във и извън училището;
 - Прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица;
2. Наблюдението и докладването на нарушения да се извършват по две направления